gemeente Steenbergen

BM1200649

Raadsvergadering
31 mei 2012

Agendanummer

Onderwerp
Duurzaamheidsnota

Steenbergen; 24 april 2012

Aan de raad,

1.Inleiding.
Duurzaamheid heeft in de afgelopen jaren een sterke positie veroverd op de maatschappelijke en politieke agenda.

Een belangrijk moment was de ondertekening van de verklaring van Dussen door onze gemeente, samen met 18 andere regio-gemeenten, Hiermee verklaarden de 19 gemeenten zich bereid hun aandeel te leveren in de rijksdoelstellingen van een CO2 reductie van 30% in 2020, een duurzame energieproductie van 20% in 2020 en tot 2020 elk jaar een energiebesparing van 2%.
Tevens hebben de 19 gemeenten verklaard hun voorbeeldfunctie op allerlei terreinen actief in te vullen.
Daarbij is in 2009 met succes een beroep gedaan op de Rijksbijdrage in het kader van de regeling Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK).
Onder andere met gebruikmaking van deze gelden is gestart met de uitvoering van energieprojecten (energiebesparing op openbare verlichting en energiebesparende maatregelen bij een deel van de gemeentelijke gebouwen).

Door ondertekening van de Countdown-verklaring heeft de gemeente zich daarnaast verplicht om de biodiversiteit in de gemeente te bevorderen.
Ook hieraan is een invulling gegeven, maar er kan meer gebeuren.

Als millenniumgemeente is het zaak om een steentje bij te dragen aan de door de Verenigde Naties geformuleerde acht doelstellingen, waarvan "verzekeren van duurzaamheid in de wereld" er één is.

Binnen de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant wordt door de bestuurscommissie duurzaamheid op strategisch/beleidsmatig niveau uitvoering gegeven aan bovengenoemde onderwerpen volgens de werkprogramma's Duurzaamheid.

Een verdere lokale invulling van duurzaamheidsmaatregelen, in vervolg op het actieplan duurzaamheid 2011, is nu aan de orde.
Het raadsprogramma 2010-2014 vraagt dit ook.
In april 2011 heeft ons college besloten om een nota duurzaamheid op te stellen.

2.Achtergrond
Bij het opstellen van de nota is het doel geweest om te komen tot een breed gedragen duurzaamheidsnota, waarin een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen is opgenomen. De nota bestrijkt de periode tot en met 2020.

Ter inzag ligt: 1. Concept-duurzaamheidsnota

Om te komen tot een breed gedragen duurzaamheidsnota is bij het opstellen van de ontwerp-duurzaamheidsnota veel aandacht geschonken aan het creëren van draagvlak bij alle betrokken partijen. Wethouder Heijmans is steeds nauw bij het proces betrokken geweest.
In november 2011 is begonnen met het afnemen van interviews bij interne medewerkers, welke in de bestuursopdracht zijn genoemd.
Hieruit is de beschrijving van 'de huidige stand van zaken' voortgekomen. Daarnaast zijn de kansen op het gebied van duurzaamheid voor de toekomst geïnventariseerd. Uit de interviews is direct of indirect al een deel van de projectideeën naar voren gekomen.
Tijdens de zogeheten werkateliers met internen zijn vervolgens een visie en stategie geformuleerd en zijn de potentiële projecten nader besproken.
Daarna is de projectenlijst, na bestudering van lokale en regionale beleidsstukken, nog aangevuld/aangepast. Ook hierover heeft terugkoppeling plaatsgevonden met interne medewerkers en is instemming verkregen.
Vervolgens hebben er bijeenkomsten plaatsgevonden met én Ondernemers Platform Steenbergen, Retail Platform Steenbergen, Winkeliersvereniging Dinteloord/Winkeloord, Koninklijke Horeca Nederland afdeling Steenbergen, ZLTO afdeling Steenbergen én de woningcorporaties Stadlander, Woningstichting Dinteloord en Bouwend Nederland Afdeling Brabant-west (waarbij ook daarvoor relevante interne medewerkers aanwezig waren). Hun input is gevraagd en verwerkt en zorgt zo voor een breed draagvlak bij externen. Het uitgangspunt is dat de gemeente en de externe partijen bij de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid voor elkaar van betekenis zijn.
Tenslotte is St. Sirene in de gelegenheid gesteld op de concept-nota te reageren.
Naar aanleiding van de reactie van St. Sirene heeft ook met haar een overleg plaatsgevonden. Tijdens dit gesprek is vooral met elkaar van gedachten gewisseld over het concept. Hierop is de nota nog enigszins aangepast.
Zo is ook van alle genoemde externe organisaties instemming verkregen over de ontwerp-duurzaamheidsnota.

3. Overwegingen
Voor u ligt dan de ontwerp-duurzaamheidsnota met daarin het uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen.

In deze nota is naast de visie (Waarom wil de gemeente werken aan duurzaamheid?) en de strategie (Hoe gaat de gemeente Steenbergen de duurzaamheidsambities realiseren?), een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen (Wat gaan we doen?) opgenomen.

De visie houdt in het kort in, dat leefbaarheid op de lange termijn alleen kan worden gewaarborgd wanneer bij alle ontwikkelingen een balans wordt gevonden tussen sociale aspecten ('people'), milieuaspecten ('planet') en economische aspecten ('profit').
Bij het realiseren van de duurzaamheidsvisie wordt een strategie gehanteerd die bestaat uit twee delen: zelf doen en anderen stimuleren.
Het uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen haakt aan en geeft invulling aan de verklaringen en overige documenten, die in de inleiding van dit raadsvoorstel zijn beschreven.
Bij het opstellen ervan is gekozen voor een thematische indeling. Per thema zijn de volgende aspecten aan de orde gekomen: Inleiding, stand van zaken, ambities 2020, projecten 2012-2013 en uitvoering na 2013.

De toepassing van het instrument **Communicatie** in het duurzaamheidsbeleid is zo belangrijk, dat dit als een afzonderlijk, alles overkoepelend thema, is opgenomen. Het gaat hierbij om communicatie in de breedste zin van het woord, dus zowel intern als extern. Door structureel en planmatig over duurzaamheid te communiceren, wordt gewerkt aan het vergroten van het intern en extern draagvlak en het gezamenlijk (met interne en externe partijen) realiseren van de duurzaamheidsambities.
De volgende projecten worden in 2012/2013 uitgevoerd:

- Uitwerken communicatieboodschap
- Opstellen en uitvoeren communicatie-agenda

- Interne duurzaamheidscampagne

Het uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen kent verder de volgende thema"s:
Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering. Door een duurzame bedrijfsvoering kan de gemeente zelf een bijdrage leveren aan het realiseren van haar ambities en daarnaast ook anderen inspireren door het goede voorbeeld te geven.
De volgende projecten worden in 2012 en/of 2013 uitgevoerd:

- Implementatie duurzaam inkopen
- Inkoop groene energie
- Werkafspraken duurzaamheidsparagraaf
- Energiebesparing gemeentelijke gebouwen (terugverdientijd < 5 jaar)
- Cursus gebouwbeheerders
- Duurzame energie (zon-PV) op gemeentelijke gebouwen
- Verduurzamen openbare verlichting
- Aanschaf elektrische auto gemeentewerf (extra kosten)

Duurzaam ontwikkelen en bouwen.
Bij het voorbereiden en invullen van ruimtelijke plannen speelt de gemeente een belangrijke rol. Zij bepaalt voor een belangrijk deel de kaders en is daarnaast verantwoordelijk voor de inrichting van de openbare ruimte.
Bij de daadwerkelijke realisatie van plannen is de gemeente meestal slechts een van de vele spelers. De gemeente kan met name communicatie inzetten om deze partijen te stimuleren om met duurzaamheid aan de slag te gaan.
De volgende projecten worden in 2012 en/of 2013 uitgevoerd:

- Duurzaamheidsparagraaf bij ruimtelijke ontwikkelingen (pilot)
- Publieksvriendelijk maken van menukaart (duurzaam bouwen)
- Opzetten en promoten duurzaamheidslening
- Project Leefbaarheid voor Steenbergen-Zuid
- Duurzame inrichting openbare ruimte

Duurzaam beheren
Onder de noemer 'afval is grondstof' worden afvalstromen steeds beter gescheiden en vervolgens toegepast als brandstof of grondstof voor een nieuw proces. Daarnaast blijft afvalreductie een belangrijk streven.
De volgende projecten worden in 2012 en/of 2013 uitgevoerd:

- Onderzoek verdere verduurzaming afvalstromen
- Uitvoering geven aan de projecten vanuit het Uitvoeringsprogramma water
- Project duurzaam waterbeheer (onderzoek naar duurzame ontwikkelingen)
- Aanbrengen diversiteit en bloei in het openbaar groen
- Stimuleren maatregelen biodiversiteit in samenwerking met burgers
- Ontwikkeling bijenrotonde

Duurzaam ondernemen
Duurzaam ondernemen houdt in dat bedrijven in hun bedrijfsprocessen zoeken naar een evenwicht tussen economische resultaten, sociale belangen en het milieu.
De volgende projecten worden in 2012 en/of 2013 uitgevoerd:

- Organisatie kenniscafe's
- Collectieve inkoop groene energie
- Stimuleren duurzame mobiliteit
- Energiebesparing middelgrote energiegebruikers op vrijwillige basis (scans)
- Symposium innovatie en duurzaamheid (bijdrage in kosten)

Duurzaam wonen en leven
Bij het realiseren van gemeentelijke duurzaamheidsambities is niet alleen de inzet van de gemeente en van partnerorganisaties van belang. De inwoners van Steenbergen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan een duurzame samenleving.
De volgende projecten worden in 2012 en/of 2013 uitgevoerd:

- Communicatiecampagne inwoners
- Organisatie duurzaamheidsbeurs
- Duurzaamheidseducatie op basisscholen
- Energiecoaches

Duurzame energieopwekking
Een van de belangrijkste uitdagingen op het gebied van duurzaamheid is het realiseren van een schone, betaalbare en betrouwbare energievoorziening voor de toekomst. De doelstellingen zullen alleen worden bereikt, wanneer ook wordt ingezet op meer grootschalige duurzame energieopwekking.
De volgende projecten worden in 2012 en/of 2013 uitgevoerd:

- Uitwerken regionaal uitvoeringsprogramma duurzame energie
- Onderzoek (lokale) toepassing biomassastromen
- Stimuleren duurzame energiemaatregelen zoals WKO
- Monitoring klimaat- en energiebeleid
- Duurzaamheidsmonitor ECO XXI

Burgemeester en wethouders stellen jaarlijks, uitgaand van dit uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen, een werkprogramma vast. Hierin worden de projecten SMART beschreven
Dat wil zeggen dat het volgende inzichtelijk gemaakt wordt:

- het project
- de verantwoordelijke afdeling
- de naam van de projecttrekker
- de betrokken afdelingen
- de benodigde aantallen uren
- de externe partijen
- het benodigde budget

4. Middelen
De uitwerking van het uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen voor de jaren 2012 en 2013 vindt plaats in de werkprogramma's 2012 en 2013. De projecten in de werkprogramma's zijn SMART weergegeven.
De kosten van uitvoering van het werkprogramma 2012 van € 89.000,00 (dit is inclusief de besteding van € 39.040,00 niet bestede SLOK-gelden 2010) en het werkprogramma 2013 van
€ 40.000,00 worden ten laste gebracht van de post 6141/4114 (Milieubeheer, kosten milieu algemeen)
Verondersteld wordt dat meerjarig het budget van € 50.000,00 op de post 6141/4114 beschikbaar blijft voor o.a. uitvoering van de duurzaamheidsnota.

5. Risico's
Het beleid is slechts uitvoerbaar als er draagvlak is binnen de afdelingen (zich o.a. uitend in het beschikbaar stellen van ambtelijke uren in de afdelingsplannen) en ook binnen externe partijen. Door een zorgvuldig uitgevoerd voorbereidingstraject van de ontwerp-duurzaamheidsnota is een breed gedragen ontwerp-duurzaamheidsnota ontstaan, waardoor het risico van niet-uitvoerbaarheid van bepaalde projecten, tot een minimum is beperkt.

6. Aanpak/bekendmaking.
Nadat de nota zal zijn vastgesteld, zal bekendmaking ervan plaatsvinden (ook via internet te raadplegen).

De organisaties die bij het opstellen van de duurzaamheidsnota betrokken zijn geweest, worden apart van de vaststelling van de nota in kennis gesteld. Datzelfde geldt ook voor de jaarlijkse werkprogramma's.

7. Voorstel

De duurzaamheidsnota vaststellen, overeenkomstig het bijgevoegde concept;

Hoogachtend,
Burgermeester en wethouders van Steenbergen,

de secretaris	de voorzitter
mr. J.M.W.H. Leloux	J.J. Hoogendoorn